

BU SABAHKI HABERLER

Rommel Tunusa geldi, müttefikler Bingaziye tehdide başladılar

Vişi, Tunusta Amerikalılarla mihver kuvvetleri arasında birçok noktalarda çarpışmalar olduğunu bildiriyor

İspanyada kısmi seferberlik

Madrid 18 (A.A.) — General Franko tarafından neşredilen bir emirname mucibince İspanyada kısmi seferberlik ilân edilmiştir. Seferberlik kara, deniz ve hava kuvvetlerine şâmil ve münhasıran İspanyanın tarafsız duruşunu takviye etmek gayesine matuf bulunmaktadır.

Seferberlik, memleketin normal hayatına ve kalkınma faaliyetine sekte vermiyecek şekilde yapılacaktır.

Ruzveltin bir kruvazörün batışı hakkında beyanati

Vaşington 18 (A.A.) — Reis Ruzvelt dün bir demete bulunarak 10 bin tonluk, Amerikan Sanfransisko kruvazörünün Guadalcanal deniz muharebesi esnasında nasıl yaralandığını ve bilâhare diğer Amerikan harb gemileri tarafından nasıl batırıldığını anlatmış ve kruvazörün kumandanı bulunan amiralin bu muharebe esnasında kahramanca dövüşerek öldüğünü bildirmiştir.

Şark cephesinde bu sabahki vaziyet

Londra 18 (A.A.) — Gece Moskovadan alınan haberlere göre Almanlar Stalingrada ancak küçük ölçüde harekette bulunmuş ve Ruslar tarafından tarfedilmişlerdir. Sinaî bölgede yapılan Alman mahalli taarruzları, düşmana ağır kayıplara malol müştür.

Yalnız bir kesimde, Almanlar biraz ilerleyebilmişlerdir.

Kafkaslarda hüküm süren şiddetli soğuklar faaliyeti durdurmuştur. Ancak Rus kuvvetleri Nalçıkın cenub doğusunda bir ilerleme kaydetmiş ve Almanları tahkim ettikleri iki tepeden atmışlardır.

Vollof cephesinde yeniden çarpışmalar olmuştur. Almanlar ağır kayıplar pahasına biraz ilerlemişlerdir. Burada bir piyade alayı kaybetmişlerdir.

Vişi 18 (A.A.) — Tuapsenin şimalinde, Alman kuvvetleri derinlere nüfuz etmişlerdir. Terek vadisi boyunca birçok Rus taarruzları geri atılmıştır. Karlarla kaplı Stalingrad şehrinde şiddetli çarpışmalar devam etmektedir.

Volga nehrinin öte kıyısında bulunan Rus demiryolları durmadan Alman hava kuvvetleri tarafından bombardıman edilmektedir.

Bulmacalarımız

Dün neşrettiğimiz bulmacamızla 16 inci seri bulmacalarımız nihaya ermiş oldu.

Bu seriye aid bulmacaları halletmiş olan okuyucularımızın bunları süratle göndermelerini rica ederiz. 17 inci seri bulmacalarımız bu günden itibaren neşrediyoruz.

Londra 18 (A.A.) — Mareşal Rommelin Tunusa geldiği haber verilmektedir. Mareşalin, perihan halde ric'at etmekte olan Libyadaki Mihver kuvvetlerini teşkilatlandırarak, İngiliz birinci ordusunun Tunusta ileri hareketini durdurmak üzere ümitsiz bir gayret sarfedeceği anlaşılmaktadır.

General Andersonun kumandasındaki kuvvetlerle Mihver k'aları arasında ilk çarpışma Cezayir - Tunus hududunun yakınında vukubulmuştur. Tunus hava meydanına inmiş olan İngiliz paraşüt k'aları kuvayı k'aliye için yol hazırlamaktadırlar. Amerikan motörlü k'aları İngiliz kuvvetlerinin hareketini desteklemektedirler.

Libyada vaziyet

Londra 18 (A.A.) — Durmadan ilerleyen sekizinci ordu, Bingaziye şimdi daha ciddi bir surette tehdid etmektedir. Dahili yol boyunca ilerlemekte olan müttefik kuvvetleri, Mihveri, çevirmek tehlikesi ile yüz yüze getirmektedirler.

Tunusta hareket gelişiyor

İngilizler Tunusun askeri uçak meydanına paraşütçüler indirdi

Mihver kaynakları, Alman ve İtalyanların Bizerte hâkim olduklarını bildiriyor

Londra, 18 (Radyo, sabah saat 1 de) — Müttefik kuvvetlerin Tunustaki hareketi gelişmektedir. General Andersoun kumandasında bulunan kuvvetler, Tunusun askeri tayyare meydanına paraşütçüler indirmeye muvafak olmuşlardır.

Diğer taraftan bir Amerikan tank kolunun Alman k'aları ile temasa geldiği ve bunları püskürttüğü bildirilmektedir.

Mihver kaynakları Alman ve İtalyanların Bizerte limanına hâkim olduklarını söylemektedirler. (Devamı 3 üncü sayfada)

Üç Fransa

Ruzvelt, amiral Darlanla yapılan anlaşmanın muvakkat mahiyette olduğunu söylüyor

Londra, 18 (Radyo, sabah saat 1 de) — Ruzvelt bugün basın toplantısında amiral Darlanın vaziyetine temas ederek, amiralle devamlı bir aranjman yapmak niyetinde olmadığını, şimdiki anlaşmanın muvakkat mahiyette olduğunu ve gerek Fransanın, gerek şimali Afrika halkının menfaatlerini korumak maksadıyla yapıldığını söylemiştir.

Ruzvelt, Vichy Fransası rejiminin Afrikada yerleşmesine cevaz verilemeyeceğini, mahaza General Eisenhower'ın şimali ve garbi Afrikada yapacağı bilimum siyasi anlaşmaları tasvib ettiğini sözlerine eklemiştir.

Üç Fransa

Ankara, 17 (Radyo gazetesi) — Şimali Afrikadaki siyasi olayları tahli eden İsviçre gazeteleri, halen üç Fransanın mevcut olduğunu yazmaktadırlar: Petain ve Laval Fransası, Darlan

mektedirler.

İngiliz seyyar kolları çekilmekte olan düşmanın ardıcı kuvvetlerini hırpalamaktadırlar.

Dermenin zaftı, müttefiklerin eline yeni bir üs vermiş olmaktadır.

Vişiye göre

Vişi 18 (A.A.) — Haberler nazırlığı, şimali Afrikadan alınan son haberlere göre, Alman kuvvetleri ile Amerikalılar arasında çarpışmaların birçok noktalarda başladığı, fakat bunların öncü çarpışmaları olduğunu tahmin ettiğini bildirmektedir.

Berlinden alınan bir habere göre, bu bölgede Mihver hava kuvvetlerinin faaliyeti artmıştır. Amerikan tank topluluklarına taarruzlar yapılmış ve bunlardan birçoğu yakılmıştır.

Bone bölgesi üzerinde birçok hava çarpışmaları vukubulmuştur.

İngiliz tebliğlerine göre, müttefikler yakında burada mühim çarpışmaların olacağını tahmin etmektedirler.

Zelzele Bigadiçle Sındırgı da mühim hasarlar yaptı

İnsanca kayıplar vardır. Kızılay ilk yardım olmak üzere 2 bin lira ve 500 çadır gönderdi

Milli Şefimize Yunanistandan gelen hediyeler

Ankara 17 (Hususi) — Atında meşhur bir çini fabrikası, Yunanlıların şükranlarını ifade etmek üzere sureti mahsusada yaptığı iki tabakla bir vazoyu Milli Şefe hediye olarak göndermiştir.

Libya cephesi Derne ve Mekilli işgal edildi

Alman tebliği Dernenin plân mucibince toh'ye edildiğini bildiriyor

Kahire 17 (A.A.) — Resmî: Müttefikler Derne ve Mekilli işgal etmişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 17 (A.A.) — Resmî tebliği: Sirenaik'te muharebeler devam ediyor. Derne evvelden tesbit edilen plâna göre Alman - İtalyan k'aları tarafından tahkiye edilmiştir. Savaş uçaklarımız İngiliz k'alarını bombardıman etmiştir.

Laval mareşal Petene halef mi olacak?

Berlin, 17 (A.A.) — Hâdiseleri yakından takip eden Vichy mahfillerinde hasıl olan intibaa göre, geçen Pazar günü devlet reisi ile hükümet reisi ve nazırlar arasında yapılan görüşmeler esnasında çok mühim kararlar alınmış olup bunlar yakında neşredilecektir. Yine mevcut intibaa göre Vichy ile Fransız şimal Afrikasının şimdiki âmirleri arasındaki hâlâ az çok müphem kalan vaziyeti süratle tesbit etmek bizzat Fransız hükümetinin menfaati icabından olmakla kalmıyor, amiral Plantondan alınan rapor dahi umumî efkârın Pazar günündenberi beklediği kararların neşri keyfiyetini de tesri etmek lüzumunu ortaya çıkarıyor.

Diğer taraftan hükümet reisinin maresala halef olarak gösterileceği tahmin edilmektedir.

Yugoslav çeteleri iki şehir aldılar

Londra 18 (A.A.) — Yugoslavyada, çeteciler iki şehri işgal etmişler ve Mihverin yaptığı bütün taarruzlara rağmen bu iki şehri muhafaza etmişlerdir.

Yurdda ilk kar

Sivas, 17 (Hususi) — Vilâyet ve çevresine bu sabaktanberi kar yağmaktadır. Her taraf karla örtülmüştür.

İzmit 17 (A.A.) — Bir kaç gündemeri devam eden yağmurları müteakib senenin ilk karı civarın en yüksek mevki olan Kolpete ve Samanlı dağlarına yağmıştır.

Ankara, 17 (A.A.) — Bugün aldığımız haberler, evvelki gece garbi Anadolunun muhtelif yerlerinde hissedilmiş olan yer sarsıntısının Bigadiç ve Sındırgıda mühim hasarlara ve maalesef insanca bazı kayıplara sebep olduğunu bildirmektedir.

Balıkesir valisi ile Kızılay ve Parti reisleri bu yerlere giderek icab eden tedbirleri aldıkları gibi Kızılay genel merkezi tarafından da gerekli ilk yardımlar yapılmıştır.

Kızılayın yardımları

Ankara, 17 (A.A.) — Evvelki geceki yer sarsıntısından fazla zarar gören Balıkesir vilâyetinin Bigadiç ve Gulcuk nahiyelerine ilk yardım olmak üzere Kızılay umumi merkezince İş Bankası vastasıyla iki bin lira ve 500 çadır gönderilmiştir.

Hariciye Vekili Parti Grupunda dış siyasetimiz hakkında uzun izahat verdi

Menemencioglundun izahatı büyük bir alâka ile dinlendi ve sürekli alkışlarla karşılandı

DÜNKÜ TOPLANTIDA NAFİA VEKİLİ DE İNŞAAT PROJELERİ ETRAFINDA İZAHAT VERDİ

Ankara 17 (A.A.) — C. H. P. Meclis grupu umumi heyeti bugün «17.11.1942» saat 15 de reil ve vekilli Trabzon me'b'usu Hasan Sakanın reilliğinde toplandı:

Celsenin açılmasını ve geçen toplantı zabıt hülâsasının okunmasını müteakib Hariciye Vekili Numan Menemencioglu kürsüye gelerek Büyük Millet Meclisinin son tatilindenberi geçen 4 ay zarfındaki harici hâdiselerle siyasi ve askeri vakı'alara aid uzun izahlarda bulunarak memleketin dış siyasetini uzaktan, yakından ilgilendiren meselelere temas etti. Umumi heyetle derin bir alâka ve memnuniyetle dinlenen bu izahatı müteakib Hariciye Vekili sürekli alkışlar arasında kürsüyü terketti.

Nafia Vekilinin izahatı

Bundan sonra Parti nizamnamesi mucibince her içtima senesi başında teşekkülü icab eden grup haysiyet divanı seçimine başlanarak reylerin tasnifi neticesine intizaren ruznamenin üçüncü maddesini teşkil eden Diyarbakır me'b'usu Gl. Kâzım Sevüktekinin Nafia Vekâletine tevcih etmiş olduğu takririn müzakeresine geçildi.

Bu takrire cevap veren Gl. Ali Fuad Besoboy takirde mevzu bahis olan muhtelif meseleler hakkında Vekâletin noktai nazarı ve hazırlanmış olan inşaat projelerinin etrafine ilah ettikten sonra söz alan hatiblerin bu mevzuata temas eden mülâhaza ve mütaleaları dinlenerek celseye nihayet verildi.

Hükümet üç yıl sabır ve nasihattan sonra nihayet "Dur,, işaretini verdi

Varlık vergisi bu işaretin ilk, tüccarın kendi sahasına yabancı maddeleri stok yapamaması kararı da ikinci neticesi oluyor

Yazan: Ekrem Uşaklıgil

Bu harbe kıymeti ölçülemeyecek kadar büyük bir ruh hasretimiz görüldü.

Şefin çevresinde tek kitle halinde birleşti.

Bizde bir irade, bir karar vardır.

Şefin gösterdiği yol üzerinde yürüdük. Hep o yolun üstündeyiz. Hep o yolun üstünde kalacağız.

Kuvvetli bir ordu, ve kuvvetli bir orduya dayandığı için her tehlikeye karşı koymak imkânını bulan bir hariciye bizi ateş dalgasından korumuştur. Fakat Şefin olmadığı yerde ordu, ordunun olmadığı yerde hariciye, ve birliğin bulunmadığı yerde varlık mı olur?

Biz bu birliği yarattık ve yaşattık ve yaşatacağız. Kıymetli ölçülemeyecek kadar büyük olan ruh hasretimiz bu noktada belirdi. Fakat...

Fakat zararı ölçülemeyecek kadar büyük olan kusurumuz da o dakikada başladı.

Her muharebenin üç «Amentü» sü vardır:

1 — İstihlakimizi derhal kısaltacağız.

2 — İstihsalimizi derhal çoğaltacağız.

3 — Kendi kendimize yetmeyel değil. Artırarak satmayı düşünecektik.

(Devamı 2 inci sayfada Herün süitunda)

Hergün

Hükümet üç yıl sabır
Ve nasihattan sonra
Nihayet "Dur,"
İşareti verdi

Ekrem Uşaklıgil

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Nefini âm tabiri son nefesini
19 uncu asırda verdi.
20 nci asrın dile aldığı tabir
«Topyekün» harbidir.

Yanıp yıkılan Avrupanın karşı-
sında bu kıt'anın iktisaden en kuv-
vetli devleti olmaya çalışacaktır.
Aksini yaptık.

Rahmetli Refik Saydam söyledi.
Gazete makale üstüne makale
yazdı.

Radyoda sık sık, hemten hergün
hatırlattı.

Fakat biz üç yıl müddetle hep
eslâsi gibi yaşamakta devam ettik.
Bütün milleti kabahatli sanmıya-
lım.

Hareket işaretini büyük tüccar
vermiş. Onu da apartmanını ter-
hin ederek eline geçen parayla
stok arkasından koşan tüccar he-
veslisi takib etmiştir.

Büyük servetler büyük harberde
yapılır, kaidesi Türkiyede icad e-
dilmiş, milletler arası bir tabirdir.
Hükümü de doğrudur.

Yalnız bir noktayı unuttular.
Bu harb geçen harblerin hiçbirli-
ne benzemez.

Bir saatte bir şehir yok oluyor,
enkaz altında kalanın cesedi ancak
harbden sonra yeni bir âlemin es-
ki zaman temizleyicileri tarafından
bulunacaktır.

Ferdin mîlletten ayrılabilirdi zaman
olduysa geride kaldı.

Bu harbde ferd mîlletin içinde
onunla birlikte zenginleşir, yabud
fakirleşir. Veya toptan yok olur.

Tüccar veya tüccar namzedi bu
vatanda ateşten uzak yaşadığını
kâr sayacak, bu vatan için çalışa-
caktı.

İlk hamlede kendini ve müstak-
bel milyonlarını düşündü, harekete
geçti. Onun hareketle başlayan pa-
hahlık da hepimizi telaşa verdi, ev
stoku yapmaya sevketti, bundan da
darlık doğdu.

Piyasada bulunan kâğıt paranın
miktarı 700 milyona yaklaşmıştır,
diyoruz.

Doğrudur, fakat bu 700 mil-
yon liradan hiç değilse ya-
rısının bu pahalılıkla darlığın se-
beb olduğu fazla masrafları ileri
geldiğini hiç düşündün mü?

Kabahati tek sebebe yüklemek
basit görüşün verdiği netice olur, fakat,
kabahatlerden büyük çokluğu
bir kaynaktan çıktığını söyleyebi-
liriz.

Ferde tesamüh hissi, devlette
tesamüh hissi büyük ahlak kaide-
lerinin başında gelir. Fakat hürri-
yet gibi müsamaha da ancak ölçü-
lü olduğu zaman kıymetlidir.

Hükümetin üç yıl sabır ve nasi-
hattan sonra nihayet dur işaretini
verdiğini görüyoruz.

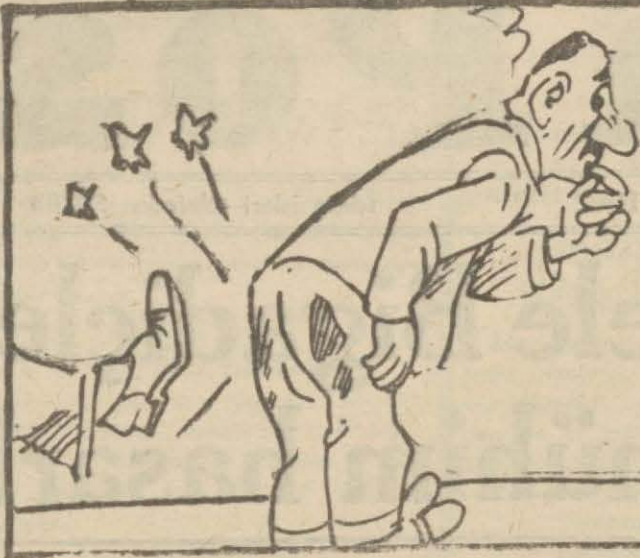
Bizim üzerimize çöken darlık sa-
yıyı bir zümreye varlık getirdi.
Varlık vergisi hükümetin verdiği
dur işaretinin ilk neticesidir.

Tüccarın kendi sahasına yabancı
maddeleri stok yapamaması kararı
da ikinci netice oluyor.

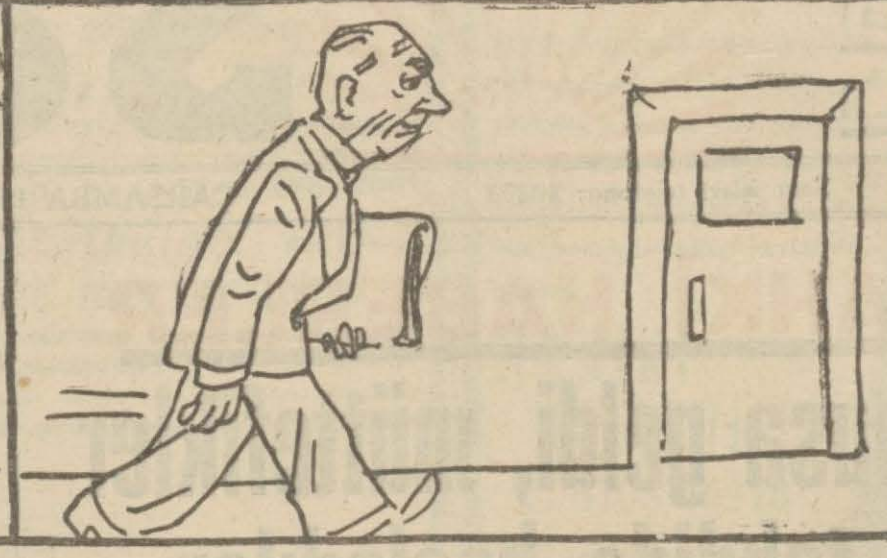
Birlikten ayrılma meylini göstere-
nleri birliğe getirmek kararı üzeri-
ndeyiz.

Ekrem Uşaklıgil

RESİMLİ MAKALE

İlerlememize engel olacak en büyük mâniya cesaretsizliktir,
korkak adam hiç bir işe girişemez. Herkes onu iter, kakar, bir
kenara atar. Arkasında daima yediği tekmelerin izi görü-
lür.

Halbuki cesaret hazinelerin kapısını açan anahtardır. Karşı-
nızdaki engellere doğru korkmadan, cesaretle kolunuzu sallıya-
rak yürüyün ve unutmayın: Talih cesur ve aynı zamanda liya-
katli adamlara her zaman güler yüz gösterir.

Her zaman cesaret

Sabahın Sabaha:

Fransa milletler için
İkinci bir ders
Sahnesi oldu

Burhan Cahid

Büyük Fransız inkılabı millet-
leri harekete getiren bir siyasî
ders olmuştur. Fransa inkılabından
sonra Avrupa devletleri millet hâ-
kimiyetini kabul etmeye mecbur ol-
dular. Çünkü monarşiye karşı mil-
letler ayaklanmışlardı. Fransadan
aldıkları kalkınma dersi gözlerini
açmıştı. Çarlık gibi, Avusturya sal-
tanatı gibi en büyük idareler bile
millet hakkını tanımağa ve iyi kö-
tû parlamento sistemini kabul et-
meye mecbur kaldılar.

Fransadaki bu fikir hareketi o
kadar çabuk yayıldı ki serpintiler
bize kadar geldi. Tanzimat devrinin
doğuran sebepler arasında Fransız
inkılabının tesiri de vardır.

Bu böyle. Fransa gerek inkılabı,
gerek edebiyatı ile Avrupanın bil-
hassa küçük milletleri üzerinde sa-
mim ve ciddi izler bırakmıştır.
Fransızlara karşı duyulan sevginin
kökleri de buradan gelir.

Demokrasinin babası İngiltere,
anast Fransadır. Fakat baba ne ka-
dar ağır başlı, temkinli ise ana o
kadar hoppa ve hafif meşreb ol-
duğu için demokrasi İngilterede
başka, Fransada başka terbiye ile
yetişti. Fransız demokrasisi deli do-
lu; güvensiz, emniyetsiz bir anarşî
hali aldı.

Geçen Büyük Harb bu şimarık
ve emniyetsiz demokrasiye ancak
İngiliz ve Amerikan baskısı sayesinde
de çözülmekten kurtarmıştı. Yeni
dünya harbi ücümü de gafil avladı,
Fransanın elinden tutmakta geiken
İngiliz, Amerikan demokrasisi teh-
likeyi önleyemediler ve Fransa se-
lâmeti mütarekeyi imzalamakta
buldu.

Bugün Fransanın asıl dimağı ve
ruhu ne haldedir, bilinemez. Ne
Afrikada eski müttfiklerle beraber
olanların, ne Fransada kalanların
Fransanın asıl çehresini ifade et-
medikleri görülmüştür. Bu meçhul an-
cak hadiselerin yürüyerek Fransayı
içinden zorlaması belli olacaktır.

Yalnız Fransanın bu perişan hali
başka milletler için yeni bir tarihî
ders yerine geçecektir. Fransız inkı-
labı nasıl müstebid idarelerden
kurtulmak için dünyaya bir kahra-
manlık dersi vermişse bugünkü
Fransanın hali de milletlere ayrılı-
şın, kararsızlığın ve güvensizliğin
ne acı aktibetler vereceğini anlat-
mak için ciddi bir ders yerine geç-
miş olmak lâzımdır.

Burhan Cahid

Şehir Haberleri

Mütekaidlere
kömür tevziyatına
başlanıldı

Bazı apartman sahipleri, «Hü-
kûmet müsaade etmiyor!» diye
kaloriferleri yakmayorlarmış!

Kömür tevzi müessesesinin bir
aydanberi memurlara yapılmışta
olduğu kömür tevziyatı bitmek ü-
zere olduğundan tekaüdlerin de
beyannameleri kabul edilmeğe
başlanmıştır. Bu tevziyat Kânun
sonuna kadar devam edecektir.
Haber aldığımız göre kömür
hazinasında iki büyük vapur kö-
mür yüklemektedir. Önümüzdeki
hafta bu vapurlarla şehrimize
6000 ton kadar kömür getirilebi-
lecektir.

Yanmayan kaloriferler

Bazı apartman sahipleri «hü-
kûmet kaloriferleri yakmağa mü-
saade etmiyor» iddiasıyla son gün-
lerdeki soğuklarda kaloriferleri
yakmamaktadırlar. Bir kısım ki-
raçılar dün alâkadarlara bu vaziyeti
şikâyet etmişlerdir. Apartmanlar
için evvelce kömür verilmemiş
olduğundan kömürleri olanlar
yakmadıkları takdirde haklarında
takibatta bulunulacaktır.

Kahvede tabanca
çeken esrarkeşler

Unkapanında oturan, Muzaffer
ve İbrahim adlarında iki kafadar,
evvelki gece sarhoş bir halde Tah-
takalede Şekerci sokağında 11 nu-
maralı İlyas kaptanın kahvesine
gelmişler, müşterilere küfür etmeğe
başlamışlardır.

Kahve sahibi İlyasla gasonlar,
kahve halkını rahatsız eden Mu-
zafferle arkadaşını dışarı çıkarmak
istemişlerse de bunlardan İbrahim
tabancasını çekerek üç beş el ateş
etmiştir. Silâh seslerine koşan za-
bita memurları bu iki zorbayı kaça-
rarken yalancalamışlardır. Muzafferin
üstünde 23 gram esrar, İbrahimde
tabanca bulunarak müsadere olun-
muştur.

Her iki suçlu hakkında kanunî ta-
kibata devam olunmaktadır.

Kızılay Birincikânun başından
itibaren fakirlere yemek
tevziine başlıyor

Kış mevsiminde fakirlere verile-
cek sıcak yemek için, Kızılayda
teşkil edilen aşevleri komitesinin
çalışmaları ilerlemiştir. Dün komite
reisi İstanbul meb'usu Sadettin ri-
yasetinde Kızılay kaza reisleriyle,
semt aşevleri komite reisleri bir
toplantı yapmışlardır. Toplantıda
kazalarda şimdiki kadar tesbit e-
dilen fakir adedleri ve bu fakir-
lere aş alabilmeleri için dağıtılacak

Yabancı okulların öğretmen-
leri de memur sınıfına alındı

Şehrimizdeki ekalliyet ve ya-
bancı okulların türkçe ve kültür
dersleri öğretmenlerinin memur
sınıfına idhal edildiği Maarif Ve-
killiğince alâkadarlara bildiril-
miştir. Bu öğretmenlere şimdiki
kadar pahalılık zannını da yapil-
mamış bulunduğundan Maarif
Vekilliği bunların ücretlerine en
az yüzde 20 zam yapılmasını a-
lâkadar okullara bildirmiştir.

Ekmeğe bakla karıştırıyormuş!

Yeşilderekte fırıncılık yapan Ko-
ço Blazyeri ekmeğ hamuruna bakla
unu karıştırırken cürmümeşud hal-
inde yakalanarak milli koruma
mahkemesine verilmiş ve yapılan
sorgusunu müteakib tevklif edilmiş-
tir.

Muhtekir bakkallar

Balatta bakkal Sabatay, Fatihte
bakkal Avni, Arnavudköyünde fı-
rınacı Yani fazla fiatla satış yaptıkla-
rından yakalanarak milli koruma
mahkemesine verilmişlerdir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bugünkü harbe aid bir tet-
kik yazısında okuduk: Harb
patladığındanberi cephe dışın-
da çeşidli sebeplerle ölenlerin
sayısı 20 milyonu bulmuş; hal-
buki geçen harbin cephelede-
mekte imiş.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

— Paşa efendimiz sabahınbe-
rî sizi bekler.

— İmdi ayakları tozuna yüz
sürecekmiş. [Ellerini birbirine
vurdu, içeriye giren sırma kâ-
küllü içoğlanına işaret etti] a-
ğaları, efendimiz huzuru şerif
lerine ithal eylen.

İç oğlanın ardında tekrar
loş koridora çıktılar. Altuncioğlu
nun yüreği çarpıyordu. Kelende-
rin kulağına eğilerek işitilmiye-
cek kadar alçak sesle fısıldadı:
— Elem çekmen yoldaşım.
Bunda «Hayber» kalesi muam-
ması vardır!

— Hilâf düşünmezsiniz, bunda
bir iş var.

— Var, var amma, ne denli-
dür, işte ana akıl erdiremeziz!
İç oğlanı arkasına döndüğü
için fısıltıyı kestiler. Oğlan, ileri-
de, kırmızı atlas perdeli bir kapı
önünde durmuştu, başka bir oğ-
lan atlas perdeyi aralayarak bir
elile işaret etti:

— Az mekseylen ağalar. [İçe-
riye girip çıktıktan sonra perdeyi
kaldırıp yol verdi] paşa efendi-
miş andadır.

Gece, iki yeniçeriyi boğulmak-
tan kurtaran semiz ve yağlı yüz-
lü adam sedirde atlas yastıklara
dayanmış, iri sürmeli gözlerini
kapiya dikmişti. İkinci Kelender
Uğrusu ilerledi, yerlere kapakla-
na kapaklına eteğini öptü. O çe-
kilince Altuncioğlu yanaştı. Davud
Paşa taştan kesilmiş gibi hare-
ketsiz duruyordu. Neden sonra
kaba dudakları kıpırdadı:

— Gece çokça havf eylemiş
mi idünüz?

— Yok sultanım, kelimeci şeh-
adet getirir, ahiret yolculuğu-
na hazırlanur idük.

Paşa iki pervasız adamı beğen-
en bakışlarla süzüyordu. Gözle-
rini Altuncioğluna kaydır-
dı:

— Kangi ortalsun ve ne deyu
anılırsın?

— Altuncioğlu deyu anılırız.
Altmış beşlüyüz.

— Terakki [1] almışlığın var-
mıdır?

— Yoktur efendim.

— Kaç yaşındasın ve kangî
cenklerde bulundun?

— Yirmi beşini bitürdik. Hacı
Bektaş efendimiz ocağına kul o-
lalı şaş [2] sal olur. «Hotin» de
bulunduk.

— Ya, Karakaş Paşayı şehid
kolunda mı idin?

— Beli Sultanım.

Davud Paşa bir elile sakalını
tutamladı, başını eğmiş düşünü-
yordu. Yeniçerinin söyledikle-
rinden az memnun olmuş gibi bir
durumu ve tutumu vardı. Neden
sonra Kelender Uğrusuna baktı:

— Ya senin adın nedir?

— Adımız Mehmeddir. Kelen-
der Uğrusu deyu anılırız.

[1] Bir kısım okuyucular için: Bir
muharrede gönüllü fedai yamaların
günceciklerine yapılan zam.

[2] Bir kısım okuyucular için: Altı
sene diyör.

Dün birçok
semtlerde şeker
bulunamadı

Akide şekeri 750 kahvelerde
çay 17,5, kahva 15
kuruşa satılacak

Şeker satışı serbest bırakıl-
makla beraber dün birçok
yerlerde şeker bulunamamış-
tır. Piyasaya bir iki gün için
de kâfi miktarda şeker çık-
tırılacağı anlaşılmaktadır.

Belediye İktisad Müdürlü-
ğü çay, kahve, lokum, akide
şekerleri ile şekerden mamul
diğer maddelerin fiyatı üzerinde
tetkikler yapmaktadır.

Bir kilo akide şekerinin ve
lokumun 750 kuruşa satılaca-
ğı zannedilmektedir.

Bir kilo kesme şekerden 160
aded şeker çıkmaktadır. Bir
bardak çaya 3 parça şeker ko-
nulduğu takdirde çay fiatla-
rına 7,5, iki parça şeker ko-
nulduğu takdirde 5 kuruş,
kahve fiatlarına da beş kuruş
zam yapılacaktır, bu suretle çay
17,5 kuruşa, kahve de 15 ku-
ruşa satılacaktır.

Diğer taraftan İktisad Mü-
dürlüğü kahvelerde çay, kah-
ve yerine müşterilere 25 gram-
lık üzümlü paketleri verilmesi-
ni Daimî Encümene teklif e-
decektir. Tahan helvası da
360 kuruşa satılacaktır. Ma-
hallebi ve pasta fiatları da
bugünlerde tesbit olunacaktır.

Hariçten geleceklerin
ekmekleri

Hariçten şehrimize gelenler
için muvakkat karne verilerek
üzere fırınlar tahsis edilmesi et-
rafında tetkikler yapılmaktadır.
Bu fırınlar Sirkeci, Beyoğlu
ve Tahtakale semtlerinde ola-
caktır.

Necati Çiller belediye
reis muavini oluyor

Belediyede yeniden ihdas edi-
lecek olan üçüncü reis muavinli-
ğine teftiş heyeti müdürü Necati
Çiller getirilecektir.

TAKVİM 2 nci teğrin.

Rumi sene 1358	18	Arabi sene 1358
2 nci teğrin 5	Çarşamba Resmî sene 1942	Kasım 11

GÖNEŞ	Zilkade	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
7 01	9	6 08
2 02		12 19

Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 12 59	15 33	17 48	19 24
V. 7 10	9 44	12	1 05

adama doğru yaklaştı] baka oğ-
lancıklar, benim bayraktım olur
mısız ve silâhşorlarım arasına
katılmak istemez misiz?

Yeniçeriler yeri dizleyüp pa-
şanın eteklerini öptüler:

— Can ve baş ile devletli efen-
dim. Cenabı şerifiniz vezirsiz ve
sarayı hümayuna ve kubbe alti-
na sık sık teşrif eyleseniz. Saadet-
lü padişah gözüme ilişmekten
havfeyleyiniz!

Davud Paşa bir daha takdirle
baktı:

— Aferin! [Birdenbire kara-
rını değiştirdi] ocağı âmireden
gene ayrılma. Sabah akşam bun
da taam eyleseniz, diler iseniz si-
lâhşorlar koğuşunda yatıp kal-
karınız. [Gülümsemedi] yevmiye
on beşer akçe dahi alacaksınız

Altuncioğlu ağzının sodukları
aka aka dinliyordu, kendini tu-
tamıyarak bağır-
dı:

— Bizim devletli mürtüvettü
efendimiz!

(Arkası var)

Tarihî tefrikamız: 12

AKİLE HANIM

ve

SULTAN

"GENÇ," OSMAN

Ya, neden geç kaldınız? Ya,
paşa efendimiz size: «Kuşluktan
az sonra» dememiş mi idi?

Altuncioğlu koşup kethüda a-
ğanın eteğini öptü:

— Kusurumuzu affeylen sul-
tanım. Yanlış semtlere varup yo-
lumuz başka saraylara düşmüş
idi.

Kethüda az yumuşak gibi ol-
du:

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Wilkie, Çörçilin nutkunu tenkid ediyor

Newyork 17 (A.A.) — Ofi: M. Wandell Wilkie dün söylediği nutukta M. Çörçilin geçenlerde söylediği nutuktan bir cümleyi şiddetle tenkid etmiştir. Bu cümle şudur: «İngiliz imparatorluğu itibarla bize aid olan her şeyi muhafaza etmek fikrindeyiz.»

M. Wilkie sözlerine şöyle devam etmiştir:

Askeri plânlarda birlik bütün mütefiklerin yardımile kurulmalıdır. Anlaşma yalnız mütefik milletlerin askeri güçleri arasında değil, aynı zamanda milletler arasında da hâsıl olmalıdır.

Mısır mahsulü kurutulduktan sonra alınacak

Ankara 17 (A.A.) — Ticaret Vekâleti valiliklere bir tamim göndererek, yağ mısırların muhafaza edileceği imkânı dolayısıyla müstahsilin, borçlandırıldığı mısır mahsulünü kurutulduktan sonra getirmesinin lâzım geldiğini, yağ olarak getirilecek mısırların alınmasını, bunun için de alım müddetlerinin uzatıldığını bildirmiştir.

Rommel cənub bölgəsi başkumandanlığı kurulmasını istiyormuş

Avrupada bir mahal 17 (A.A.) — Münih'te Rommel'in Hitler, Himmler ve daha birçok kimselerle yaptığı görüşmeler muhtemel olarak Rommel'in askeri mesleği ve bütün kurmayca teşekkülü üzerinde tesiri olacaktır.

Öğrenildiğine göre, Rommel bu görüşmeler esnasında, Afrika, İtalya, Sardunya, Kafkasya ve cənub Fransaya şamil bir cənub bölgəsi başkumandanlığının tesisini yeni den istemiştir. Rommel'in en büyük rakibi şimali Afrika'da mütefik taarruzuna karşı kullanılan Alman hava kuvvetlerinin kumandanı hava mareşali Kessler'g'ndir.

İngilizler İtalyanın kitle halinde bombardıman edilmesini istiyorlar

Londra 17 (A.A.) — Bugün Avam Kamarasında birçok mebuslar en kısa bir zamanda İtalyanın kitle halinde havadan bombardımanını istemiştir.

Shlnwell demiştir ki: Bombardımanlar ne kadar çabuk İtalyanların aklını başlarına getirirse harb o kadar çabuk biter.

Ankarada kahve ve çay tarifeleri

Ankara 17 (Hususi) — Şeker fiyatlarının artması dolayısıyla belediye daimi encümeni kahvehaneler ve çayhanelerin kahve ve çay tarifelerini yeniden tesbit etmektedir. Şeker istihlakının tabiidini termin maksadıyla bu gibi umumî yerlerin çayla beraber yalnız bir şeker verilmesi ve tarifinin ona göre tayini bahis mevzuudur. Yarın bir karara varılacaktır.

Edebi romanımız: 10

Diş Arkadaş

Yazan: Cevad Fehmi

Şüphesiz bu, bendeki bir his müvazenesizliği idi. Başka türlü olamazdı. Bir sendeleme... Bir sürçme...

Aynı hal bir kere daha başıma gelmişti. Karımın, amcasından kalan bir miras meselesini halletmek üzere Konyaya gittiği günlerde idi. Bir Pazar Neclâna yemeğe gitmiştim. Nişantaşında küçük bir apartmanda oturur. Karımın karısı ile kızı bütün işlerini görürler. Biraz içmiş, bol bir yemek yemiş, geniş ve rahat koltuklara yaslanarak konuşuyor - duk. Mevzudan mevzua atıyor, her hâdiseyi biraz ezip büzerek komik bir şekilde sokmayı biliyor,

Cenubî Pasifikte hâkimiyet Amerikan filosuna mı geçiyor?

Vaşington, 17 (A.A.) — Birleşik Amerikanın Salomon adalarında kazanmış olduğu kahir muzaferiyet, Japonyanın deniz kuvvetlerinde yeniden bir delik açmıştır. Bu muzaferiyet neticesinde cenubi Pasifik hâkimiyetinin kat'i surette Amerikan filosuna geçmesi muhtemeldir.

Bahriye nazırlığı, henüz bu muharebenin neticelerini bildirmemiştir. Fakat bu nazırlığın ilk raporuna göre 23 Japon gemisi batırılmış ve 30.000 düşman tayfa ve askeri öldürülmüştür. Şu halde Amerikalılar, bu zaferi

deniz üzerinde kazanmış oldukları en büyük zafer addedebilirler.

Muharebe, Guadalcanal civarında üç gün devam etmiştir.

Japon deniz kuvvetlerinin tahribi dolayısıyla kara kuvvetlerimiz bütün adayı geri alabileceklerdir.

Alman haberler, en iyimser tahminlerin üstündedir. Bahriye eksperleri, bu muharebenin 1916 senesindeki Jutland muharebesindenberi deniz üstü gemiler arasında vukua gelen en büyük çarpışma olduğunu beyanda mütefiklerdir.

Tunusta harekât geliyiyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Şimali Afrikadaki mütefik umumî karargâhı, 17 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Fransız askeri birlikleri her tarafta şarkta ve merkezde kit'alarımızla işbirliği yapmağa başlamışlardır. Oranda Fransız kit'aları Amerikan garnizon kit'alarına iltihak etmişlerdir. Limanların temizlenmesine devam edilmektedir.

Şarkta birinci İngiliz ordusu Amerikan seyyar birlikleri tarafından takviye edilmiştir.

Afrikanın şimal sahili açığında batırılan bir Alman denizaltısının subayları ve mürettebatı bugün göz hapsine alınmıştır.

Alman tebliği

Berlin, 17 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Şimal Afrika sularındaki İngiliz - Amerikan filosuna takviye getiren vapurlardan 12.000 tonlitoluk bir nakliye gemisi bir Alman denizaltısı tarafından batırılmıştır.

Bone şehrinin doğusunda ve Tunusun cənubunda hudud bölgesinde yürüyüş halinde bulunan düşman kit'aları hava hücumlarımız neticesinde ağır kayıplara uğramıştır.

Londra, 17 (A.A.) — Cephe den alınan telgraflara göre, mütefik kuvvetleri Mihver kit'alarına taarruz ile bunları Bizert arasında kıskaç içine almak için Tunusun cənubuna doğru ilerlemektedirler.

Londra, 17 (A.A.) — Cezayir radyosu, Tunus topraklarında keşif müfrezeleri arasında vukua gelen ilk çarpışmanın sonunda Almanların geri çekildiklerini bildirmektedir.

Cenubi Rusyadaki Alman kit'aları Balkanlara getirilmiştir

Stokholm 17 (A.A.) — Britanov:

Hususi bir membandan bildirildiğine göre, cenubi Rusyada bulunan Alman kit'aları, tankları ve tayaraları Bulgaristan ve Yunanistana sevkedilmektedir. Yunan limanlarında bulunan bütün gemilere el konmuştur. Pire açıklarında bir İtalyan filosunun bulunduğu söylenmektedir.

Bulgar ve Rumel hava meydanlarına getirilen Alman tayaraları galib bir ihtimalle Akdenizde faaliyettedirler.

güldürmek isteyen insanın gülmemesi lâzım geldiği kaidesini daima gözünde tutarak anlatıyor, anlatıyordu. Gözleri gözlerimde idi. Yine böyle aynı ateşli parlaklıkla bakıyordu.

Bir ara nasıl olmuştu bilmem: — Neclâ, seninle evlenmeden evvel tanışmalı idik! demiştim.

Bu cümle belki tahtesuurunda çok evvelden kendi kendine hazırlanmış bir sözdü. O kadar anı, o kadar ihtiyarsız ağzından dökülmüştü ki manası ve ehemmiyetini ancak karşımdaki ile anlamıştım. Durgun bir beraber anlamıştım. Durgun bir suya sanki bir taş atılmıştı. Neclâ birden susmuştu. Dudaklarındaki tebeşür orada durmak mı, yoksa kaybolup gitmek mi lâzım geldiğini tayin edemez bir halde asılı kalmıştı. Ben de şaşırmış, suyuyordum. Bir lâhze her zamankinden daha başka, daha derin bir şekilde, gözlerime bakmış, sonra silkinerek sürekli bir kahkaha ile gülmeğe başlamıştı: — Evet, meselâ mahalle mek-

Müttefiklere karşı Fransız lejyonu teşkil edildi

Londra 17 (A.A.) — Alman rad yosunun bugün verdiği bir habere göre Vişi hükümetinin Paris scfiri de Brinon, «Fransız müstemlekerlerin müdafaa için» mühverle yanyana çarpışmak üzere büyük bir gönüllü lejyonu teşkil edildiğini söylemiştir.

Tunustaki Alman başkumandanının mesajı

Roma 17 (A.A.) — Stefani ajansının Tunustan öğrendiğine göre Tunustaki mühver kuvvetleri başkumandanı general Nehring şimal Afrika halkına bir beyanname neş ederek müteccavizi bozduğu sulhü yeniden kurmak için yapılmakta olan savaşa iştirake davet etmiştir.

General Nehring, Libyada bir zırbılı tümene kumanda ediyordu ve Rommelin başmuavini idi.

Çarpışmalar

Londra 17 (A.A.) — General Anderson ordusu süratle Bizert üzerine yürümektedir. Tunus civarında mütefiklerle Almanlar arasında şiddetli muharebeler cereyan ettiği temin olmaktadır. Bir Fransız taburu Alman motörlü ve keşif müfrezelerini kaçmak zorunda bırakmıştır. Fransızlar, Almanların Tunusa geleceklerini öğrenmez gemilerini batırılmışlar, hava batar yalarını, benzin depolarını ve demiryolu malzemesini başka yerlere nakletmişlerdir. Fransızlar ve Arablar mütefik kit'aların gelmesini beklemektedirler.

Bizerte Fransızlar mukavemet ediyorlar

Londra, 17 (A.A.) — Newyork radyosunun bu akşam bildirildiğine göre Bizertedeki Fransız kit'aları Almanlara karşı muharebe ve devam ediyorlar.

İki Amerikan generali öldü

Vaşington, 17 (A.A.) — Harbiye nazırlığı, şiddetli düşman ateşi altında 8 Sontegrin günü Oranda yapılan asker çıkartma hareketini idare eden tümgeneral George Marshall'ın savaş meydanında öldüğünü ve General Bateman'ın 11 Sontegrinde Cebelüttaırıkta gemiden denize düşerek boğulduğunu bildirmektedir.

tebinde iken karşılaşmalı idik. Kimbilir seni ne kadar dövdüm. Küçük iken çok yaramazmışım, çünkü...

Tehlike böylece vasaşturmuş, fakat hâdise zaman zaman acısını duyduğum bir diken halinde hafızama saplanıp kalmıştı.

İşte şimdi aynı hal tekrarlardı. Bir başka şekilde, daha maddi olarak... Bereket bu seferki sendelemenin farkında olmamıştı. Yoksa kim bilir ne kadar üzülcektim.

Konuşmamızın sonunda şuna karar verdik:

O da, ben de tahkikata başlayacaktık. Hizmetçileri, bilhas-sa dadiyi sorguya çekecektik. Elbet bir şeyler söyleyeceklerdi. Bu kadın, Fitnatı intihara sürükleyen kadın kim olabilirdi? Şimdi artık bunu biliyordum. Eminim Neclâ da biliyordu. Nitekim ayağa kalkarken sorduğu sualle fikrini açtı: — Nilüferden haber var mı?

Yağlar hakkındaki beyannameler birliklere gönderilecek

Ankara, 17 (A.A.) — İstihsal olunacak nebatî yağlardan % 15 inin el konarak bedeli mukabilinde satın alınmasına 393 sayılı koordinasyon kararile memur edilmiş olan Ticaret Vekâleti, mübayaa olunacak yağların zeytinyağı, prina yağı ve pamuk yağları ile tasiri müteakib tasfiyeye tâbi tutulacak bitümlüm diğer nebatî yağlar olduğunu 15. 11.1942 günü Anadolu ajansı tarafından neşrolunan bir tebliğ ile ilân etmiştir.

Öğrendiğimize göre hakiki ve hükmi şahıslar tarafından bu hususta verileceği kararnamede zikredilen beyannameler her ay sonu vaziyetlerine göre müteakib ayın ilk 15 günün zarfında mahallin en büyük mülkiye memuruna maktub mukabilinde tevdi edilecektir.

Valilikler toplayacakları bu beyannameleri aşağıda gösterilen birliklere göndereceklerdir.

Balıkesir vilâyetinin Susağrılık, Bandırma, Erdek ve Gönen kazalarile Bursa, Kocaeli, Bilecik, Çanakkale vilâyetleri, merkezi Bursada bulunan Bursa koca tarım satış kooperatifleri birliğine,

İstanbul, Tekirdağ, Gelibolu, Edirne, Kırklareli vilâyetleri, merkezi İstanbulda bulunan Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğüne,

Bütün bu mntakalar haricinde kalan diğer mntakaların beyannameleri de İzmir incir ve üzüm tarım satış kooperatifleri birliğine gönderilecektir.

Romanya petrol sahalarında yangın çıkmış

Londra 17 (A.A.) — Britanov Fas radyosu, Romanya petrol sahalarında çıkan bir yangının tahribat yapmakta olduğunu bildirmektedir. Birçok şüpheli eşhasın tevkif edilmiş oldukları söylenmektedir.

Yüksek sıhhat şûrası toplanıyor

Ankara 17 (A.A.) — Yüksek Sıhhat Şûrası 1942 İkinciyeğin toplantısını 19.11.1942 Perşembe günü saat 14,30 da Sıhhat ve İhtimal Muavenet Vekâleti binasında yapılarak gündeminde yazılı adli ve fennî meseleleri müzakere edecek-tir.

Kömür nakliyatına aid navlunlar

Ankara, 17 (Hususi) — Havzadan başlıca Türk limanlarına yapılacak kömür nakliyatında tediyeye eklilecek azamî navlunlar hâledeki 316 numaralı koordinasyon kararı hükümlerinin ayne tabikına devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

Müstahsil için göz taşı ihmal edilecek

Ankara, 17 (Hususi) — Müstahsile tevzi olunmak üzere haricden göztaşı ithal eylemesi için İzmir tarım satış kooperatifleri birliği emrine bir milyon liraya kadar bir mütedavil sermaye tahsis olunmuştur.

Kim bilir ne perişan haldedir! Son zamanlarda Fitnat ile pek sevişiyorlardı. Adetâ kiskaniyordum.

Neclâ gitti. Köşkte gene yalnız kaldım. Fakat artık uyusukluk yetişir. Şimdi yapılacak vazifem var.

— VI —

Yeşilköy 18 İkinciyeğin 1940 Dadiyi Sütlüceden çağırırım. İki gündübenberi evde beraberiz. Kendisini bu felâket günlerinde yanımdan uzaklaştırmam pek gücüne gitmiş. İkide bir bunu bana söylüyor.

Yemen muharebesi kumanda heyetine iştirake eden dedemin oradan hurma kutuları, zembere dolmuş matralar arasında henüz çok cüce edecek yaşta iken getirdiği bir nevi harb ganimetidir, o... Dadi denince gözümüzün önünde canlanan tiplere hiç benzemeye. Ne saçları ağarmıştır, ne ellerinde beyaz tenleri kabartma haritalara benzetilen mavi damarlar görünür, ne sokulganidir, ne de

SİYASET ALEMİNDE

Fransanın müphem durumu

Fransız silahlı kuvvetleri başkumandanı amiral Darlanın Afrikada bulunduğu sırada şimali Afrikanın Fransız müstemlekelerini İhtiva eden garb kısımlarına Amerikan ve İngiliz kuvvetleri çıkarılması umumiyetle siyasi ve askeri durumda azim bir değişiklik yaptı. Amiral Darlan ısgal kuvvetlerine iltihak etti. Mareşal Peten onun bu hareketini red ve kendisine vermiş olduğu vazifeleri geri aldığı ilân etti. Bu strada ve Fransada henüz bir kıpırdama mevcut değil iken mütefikler davasına iltihak eden general dö Gol ise amiral Darlanı şimali Afrikada verilmek istenen vazife ve salâhiyetleri tanıtmayacağını ilân etmeğe başladı.

Fransa için bir garib vaziyet ih-das etmiş görünen bugünkü durumun, eşhas arasındaki anlaşmazlıklar hariç; ifade ettiği tek mâna şu olabilir:

Bugünkü zaruretlerine katlanmak ve yarının getirebileceği halası bekliyerek esasen mevcut büyük yarayı daha ziyade deşmemek. Bu vaziyeti ve bu düşünüşü mühverin anlamaması mümkün değildir. Fakat bu hususta muhafaza edilmekte olan kat'i sükûnet gösteriyor ki mühver, Fransa hakkındaki düşünce ve kararlarını bugünkü şartlar içinde açığa vurmak niyetinde değildir. Nasıl ısgal altındaki Fransa hâdiselerinin inkişafını bekliyerek durumunu ona göre tanzim etmek isteğe hareket ediyorsa, mühver

de, aynı hattı hareketi gütmek istiyor.

Bunun, mühver için temin edileceği başlıca fayda, Fransa efkârını rencide etmekten kaçınması ve bu sayede ve muhtemelen kendisine taraftar temin eyleyebilecektir. Bu tarz düşünüşün ameli faydası olabilir mi? Ve Fransa halkı ilk fırsatta mühver aleyhine dönmüş mü?

Cevabı kolaylıkla verilebilir görünmeyen bu ihtimalatın karşılığı, hâdiseler müsbit bir şekilde verilmekte gecikmeyecektir. — ★★

İngiliz filosu Akdenize açıldı

Madrid, 17 (A.A.) — La Lideadan bildirildiğine göre, dün akşam Akdenize açılan bir filo Cebelüttaırıkta ayrılmıştır. Filo, 2 uçak gemisi, 2 zırbılı, 4 kruvazör ve 7 muhribden ibarettir. 34 ticaret ve birkaç hastane gemisiyle 1 zırbılı, 2 uçak gemisi ve 2 kruvazör Cebelüttaırıkta kalmışlardır. Hasara uğrayan bir İngiliz muhribi dün Cebelüttaırıkta gelmiş ve yaralıları karaya çıkarmıştır.

İtalyan demiryollarında 40 yolcu treni işletilmiyor

Roma 17 (A.A.) — Yarından itibaren İtalyan demiryolları üzerinde 40 kadar yolcu treni işletilmeyecektir.

ÇENBERLİTAŞ SINEMASINDA

Bugün saat 11 den itibaren devamlı seanslarda

BÜYÜK ve SÜPER FİMLER HAFTASI

1 - ANUŞKA

Arabactın kıızı filminin unutulmaz yıldızı

HILDE KRAHL

En son yarattığı aşk ve heyecan dolu bir eser.

Kalbleri teshir eden bir gönül macerası

Çılgın ve ölmeyen bir aşkın romanı

2 - HANGİSİNİ ALAYIM

GINGER ROGERS'in

en müstesna bir eseri

Hollivood yıldızlarının en son ibda ettikleri

Fevkalâde film

Hergün 11 den itibaren devamlı seanslar.

Yarın akşam SARAY sinemasında

sinemanın en güzel ve dehakâr çift artisti

TYRONE POWER -

BETTY GRABBLE

tarafından yaratılan

Kahramanlar Filosu

emsalsiz filmi başlıyor.

HAREKET... LÜKS... İHTİŞAM... MÜKEMMEL MEVZU...

Yarın akşam için yerlerinizi evvelden aldınız.

anlatacak tatlı masalları vardır. Soğuk memleketlerde yetiştiler-mek istenen sıcak iklim nebatları gibi kavruk, zavallı kalmış bir hali vardır. Yıldızsız geceler kadar kararlık gözlerinde Yemen çölllerinin hayali alev alev yanar. Pek ihtiyardır, denemez. Ya-

şı elliye geçmesine rağmen hâlâ kızdır. Belki gözlerinde tutuşan humma memleket hasreti değil de doğmadan ölen ve çok uzaklarda kalan mevhun bir saadetin bîkes ihtiyakıdır. Gözlerindeki bu acılık istisna edilirse sevimli deneyecek bir yüzü vardır. Cildi tatlı kahve rengindedir. İnsanlardan bucak bucak kaçar. Kalbinin bütün sevmek kabiliyetini bir araya toplaması, âdetâ bir çiklin yapıp hepsini birden bana vermiştir. Onun yurdundan koparılp getirilerek kurutulmuş hurma dallarına pek benzettiğim bu esir, bu zavallı hüviyetini ne zaman düşünsem dedemin hafızadaki pos bıyıklı, uzun kılıçlı,

sert bakışlı hayaline karşı içimde isyan hislerinin köpüklendiğini duyuyum.

Ona birden açıldım. Neclânın nasihatini tutuyordum. İşe bir isticab şekli vermek doğru değildi. Tabii hep Fitnatın konuşuyoruz, onu hep Fitnatın kendi kendini öldürdüğü noktasına sürüklemek istiyordum. Ve tuhaf değil mi o da bunu anlıyormuş gibi böyle bir mevzua temastan âdetâ korkarak kaçınıyor. Bu hal tabii bana büsbütün merak ve heyecan veriyor. Acaba Neclânın tahmini gibi bir bildiği mi var?

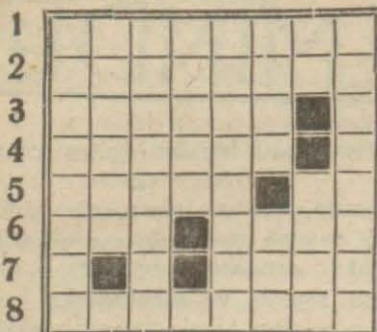
Nihayet sabrım tükendi. Onu bu sabah adamakıllı sıkıştırdım. İnadında devam ediyor, konuşmak, bildiklerini anlatmak istemiyordu. Sonunda ağlamağa başladı. Aldırmadım. Tazyike devam ettim ve nihayet emelime nail oldum.

(Arkası var)

Bulmacamız : 1 (17)

Banlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucularımızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

1 2 3 4 5 6 7 8

Soldan sağa doğru:

- 1 — Topukta bir tabir (8),
- 2 — Düğme deliği deleni (8),
- 3 — Uykuda iken (6),
- 4 — Aslılık (6),
- 5 — Nam, şöhret (5), Farişide bir sayı (2),
- 6 — Enfes (3), Bağlama (4),
- 7 — Büyük anne (4),
- 8 — İğiden (8).

Yukarıdan aşağıya doğru:

- 1 — Kiraya verme (8),
- 2 — Mülli (6),
- 3 — Yalancıya (8),
- 4 — Malûmat furuş (5),
- 5 — Yalnız şahısma (8),
- 6 — (Tersi) kral serpuşunu (4),
- 7 — Başma (A) geçirse bağlama olur (3),
- 8 — Bir harf (2), Meshur bir göl (4),
- 9 — Amud (8).

Millî korunma mahkemeleri

Ankara, 17 (Hususi) — Millî korunma mahkemeleri kadrosuna 40 lira aslı maaş ve 40 lira aylık maktu tazminatlı 2 müddeumumî muavinliği ilâve edilmiştir.

Yeni neşriyat

FOTO MAĞAZİN — Bugün fevkalâde şekilde çıkan (Foto Mağazin) de Yakub Kadri'nin hayatı, Refik Halid Ziya Gökalp'a nasıl tanıştığını, Reşad Ekrem esed köçekleri, Kandemir on bir çiftin nasıl evlendiğini anlatıyorlar. O. İyüncü'ye tavsiye ederiz.

Dr. İbrahim Denker

Baklık Hast. Dahiliye Mütahassısı
Beyoğlu Ağacami, Sakzağacı, Çöplükçe sokak No. 13. Tel: 42468.

İdare Memuru Alınacak

İstanbul Bölge San'at Okulu Müdürlüğünden:

San'at okullarına muhasip ve idare memuru yetiştirilmek üzere idare memuru namzedleri alınacaktır. Namzedlerin memurluk kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şartları haiz olmaları lazımdır.

Bu işe talih olanlar arasında 25/XI/1942 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 9 da imtihan açılacaktır. Talebilerin 24/XI/1942 Salı günü akşamına kadar oku müdürlüğüne bir istifa ile baş vurmaları ilân olunur. (1276)

Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğinden:

Çam, Kayın, Köknar ağaçlarının kesim nakil ve istif işi

- 1 — Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğine bağlı Büyük düz bölgenin Büyükdüz, Fikir, Kocurdan ormanlarının muhtelif maktalarında damgalanan Büyükdüz ormanında 603 adede muadil 2711 metre mikâb köknar ve 488 adede muadil 1605 metre mikâb kayın ve Kocurdan ormanında 135 adede muadil 721 metre mikâb köknar ve 90 adede muadil 376 metre mikâb kayın ve Tekir ormanında 160 adede muadil 769 metre mikâb köknar ve 35 adede muadil 79 metre mikâp çam ki memomun 1511 adede muadil 6261 metre mikâb çam ve kayın ve köknar ağaçlarının dipten kesme ve verilecek ölçülere göre tomruk haline ifrağ etmek, depo ihtiyaz edilen ve edilecek olan mahalle 30.8.943 tarihine kadar nakil ve istif etmek üzere açık eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Açık eksiltme 27.11.1942 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliği binasında toplanacak olan komisyon huzurunda yapılacaktır.
- 3 — Birinci maddede yazılı şartlar dairesinde işbu emvalin dipten kesme nakil ve istif işinin beher metre mikâbının muhammen bedeli dört lira elil konur.
- 4 — Teminat akçesi % 7.5 hesabı ile 3053 liradır.
- 5 — Bu işe aid açık eksiltme şartnameleri Ankara'da Orman Umum Müdürlüğü ile Zonguldak Orman Çevirge Müdürlüğünde ve Karabük revir âmirliğinde görülebilir.
- 6 — İsteklilerin eksiltme gününde teminat akçeleri birlikte revir âmirliğine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (1456)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli 23750 lira olan 25 ton kloru tıfya 3/12/1942 Perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında toplanan Merkez 9 uncu Komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmeye isteyenlerin (1731.25) lira mukaddat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar adı geçen Komisyon Reşidliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşa'da Tesellim ve Sevki Şefliğinden temin olunur. (1483)

İstanbul Borsası

17/11/1942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

Açılış ve kapanış

Londra	1 Setelin	5.22
New-York	100 Dolar	132.—
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.325
Madrid	100 Peçeta	12.89
Stokholm	100 İsveç Kr.	31.50
Bir altın İra		31.70
24 aylık bir gram külçe altın		405

Esham ve Tahvilât

941 Demiryolu I	19.—
% 7 Birinci tertib Mülli Müdafaa İstikrazı	10.10

RADYO

ÇARŞAMBA 18/11/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32. Vücudumuzu güçlendirin, 7.40: Ajans haberleri, 7.55/8.30: Radyo salon orkestrası, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık program (Pl.). 12.45: Ajans haberleri, 13/13.30: Şarkı ve türküler, 18: Saat ayarı, 18.03: Fasil heyetî, 18.45: Radyo dans orkestrası, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Yurd'dan sester, 20.15: Radyo gazetesî, 20.45: Bir marş öğreniyoruz, 21: Konuşma (Evin saati), 21.15: Saht - Saens - Septet (Pl.), 21.30: Temsil - Kimgül afesi, 21.50: Riyasetülmhur bandosu, 22.30: Saat ayarı, Ajans haberleri ve borsalar.

TİYATROLAR

İstanbul Belediyesi

Şehir Tiyatroları

Dram Kısım

Bu akşam saat 20.30 da

KOLLEGE KRAMOTON

Gerhart Hauptmann

Komedi kısmı

Bu akşam saat 20.30 da

ASRİLEŞEN B A B A

Cumartesi ve Pazar günleri 15.30 da matine

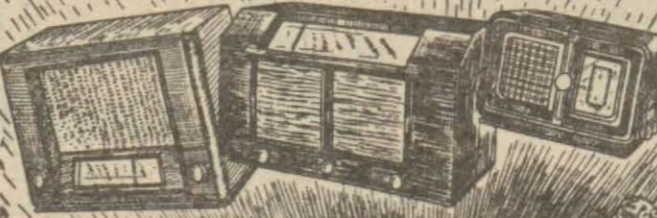
DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

HER ECZANEDE BULUNUR.

ALMAN TEKNİĞİNİN YARATTIĞI BİR HARİKA

TEKADE

1943
RADYOLARI

TEKADE Radyosu

Uzun ve devamlı teklük tecrübeter mahsulüdür.

Osman Şakar Umumi mümessil ve Şki.

Bankalar Caddesi No. 59

A. V. MENGER Assicurazzioni Generali Han No. 31

TAKSİTLE SATIŞ

TEKADE

Radyodan antiyaam makinesi

- 1 — Tam «Superheterodyne» ahen
- 2 — Devâsa kudretli bir makine
- 3 — Sesle sadakâat ve kudretli yüksek sesli son sistem lâmbalar.
- 4 — Ses ve ton ayarı ve parazit kesme tertibatı.
- 5 — Sarfıyatas tasarruf.
- 6 — Münzam operatör ve gramofon tertibatı.
- 7 — Yeni sistem termik sigorta.
- 8 — 13 metreden ibâren kısa dağa.
- 9 — Yüksek randmanlı antiferding tertibatı.
- 10 — Pürüzsüz musiki.

Fikri T. Kardeş

OTOMOBİL ve MAKİNİST OKULU

Bomonti tramvay durağı karşısı — Şişli

Yeni devre 7 İhtikâmın 942 de açılacaktır.

Okuldan makiniist sofor diploması alanlar, otomobili, ilâve büyük başarılar gösterdikleri gibi askerlik çağında bulunanlar motörlü kışalarda muvaffakiyetle çalış

maktadır. Okulum 18 yıllık hayatı, 4000 i bulan mezunları bu sözlerin garantisidir. Kabul şartlarını ve diğer izahatı okulun resmi talimatnamesinde bulabilirsiniz. Bizden isteyiniz ve yerlerinizi şimdiden temin ediniz. Tel: 80259

Maarif Vekillüğinden:

- 1 — Kapalı zarf usulü ile yapılan eksiltmede istekli çıkmaması dolayısıyla, 2490 sayılı kanunun 40 maddesinde hükümlüne göre pazarlıkla ihalesine karar verilen 247.612 İra 25) kuruş keşif bedelli Sivas Bölge San'at Okulu m. rangoz atelyesi binası inşaatı pazarlıkla talebine ihale edilecektir.
- 2 — Pazarlıkla ihale, 24.XI.1942 Salı günü saat 15 te Ankara'da büyük Ev. kat apartmanında Mesleki ve Teknik Öğretim Müstecarlığında toplanacak Vekillik İhale Komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Bu inşaat için lüzumlu olan çimento ve demir Vekillikçe temin edilecektir.
- 4 — Bu inşaatı ait proje ve şartnameler, Vekillik Yapı İşleri Müdürlüğün, den (1) İra 38 kuruş mukabilinde alınabilir.
- 5 — Pazarlığa girebilmek için, a) 13630 İra 61 kuruştan ibaret mukaddat teminatının 3490 sayılı kanun hükümleri dairesinde verilmesi, b) En az (200.000) liralık benzeri inşaatın taahhüd edilmişine ve taah. hüddün ifa olunduğuna dair vesika gösterilmesi, c) İhale tarihinden üç gün evvel (tatil günleri hariç) Nafia Vekillüğünden alınmış ehliyet vesikasının ibraz edilmesi, d) 1942 senesine aid Ticaret Odasından vesika alınmış olması şarttır. (1494)

İşçi Alınacaktır

Devlet Limanları Umum Müdürlüğünden:

Atölyemiz ihtiyacı için Tornacı, Tesviyecî, Motörcü, Demirci, Kaba m. rangoz, Kalafatçı ve Burgucu alınacaktır.

İsteklilerin müsbet evraklarla Halâde Camialtı mevkiinde idareimiz yeni atölye seflığıne müracaat etmeleri ilân olunur. (1516)

Maarif Vekillüğinden:

- 1 — Evvelce kapalı zarf usulü ve pazarlıkla yapılan ihalesinde istekli çıkmaması dolayısıyla yeniden keşif yapılan Eskişehir Bölge San'at Okulu bir katlı Tesviye Atelyesi binası inşaatı (elektrik tesisatı hariç) tekrar kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Bu inşaatın tahmin edilen keşif bedeli 366385 liradır.
- 3 — Eksiltme 2/XII/1942 Çarşamba günü saat 15 te, Ankara'da büyük Ev. kat apartmanındaki Mesleki ve Teknik Öğretim Müstecarlığında toplanacak Vekillik İhale Komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Bu inşaatı ait proje ve şartnameler, (18) İra (32) kuruş mukabilinde Ankara'da Vekillik Yapı İşleri Müdürlüğünden, Eskişehirde Maarif Müdürlüğünden alınabilir.
- 5 — Bu inşaat için lüzumlu olan demir ve çimento Vekillikçe temin olunacaktır.
- 6 — Eksiltmeye girebilmek için, a) 18405 İra 40 kuruştan ibaret mukaddat teminatın 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde verilmesi, b) En az (200.000) liralık benzeri inşaatın taahhüd edilmişine ve taahhüdün ifa olunduğuna dair vesika gösterilmesi, c) İhale tarihinden üç gün evvel (tatil günleri hariç) Nafia Vekillüğünden alınmış ehliyet vesikasının ibraz edilmesi, d) 1942 senesine aid Ticaret Odasından vesika alınmış olması şarttır.
- 7 — İsteklilerin teklif mektublarını, ihale günü olan 2/XII/1942 Çarşamba günü saat 14 e kadar komisyonca vermiş veya göndermiş olmaları şarttır. Posta olacak teklifler kabul edilmez. (1493)

SEFALİN

NEZLE - GRİP - BAŞ - DIŞ ve bütün ağrıları derhal keser. Her eczaneden arayınız

POKER

TRAŞ BİÇAKLARI

Cildi tahriş etmez, cildi yumuşatır.

Her yerde

P O K E R

traş bıçaklarını arayınız.

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE

KARŞI

FORTOBİN

S. V. I. MUAVENET VEKÂLETİNİN RUHSATINI HAİZDİR

HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228

REÇETE İLE SATILIR

Açık eksiltme ilânı

Sümer Bank İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Defferdar Fabrikası Müdürlüğünden:

1 — Fabrikada yapılacak muvakkat sınırdırma için aşağıda yazılı inşaat malzemesi mübayaa olunacaktır.

Malzemenin cinsi	Miktar	Ölçüsü
Kereste	20,966	m 3
Tuğla	28,350	adet
Kum	63,000	m 3
Çakıl	70,000	m 3
Taş		

b — Bu malzemenin tahmini keşif bedeli 6327 İra 17 kuruş olup isteklinin eksiltmeye girebilmesi için 474 İra 54 kuruş mukaddat teminat verecektir.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- A — Eksiltme şartnamesi,
 - B — Hususi şartname,
 - C — Hususi, fenni şartname,
 - D — Malzeme eb'ad listesi.
 - E — Malzeme keşif defteri.
- 3 — Eksiltme 23/11/1942 günü saat 13 de fabrikada yapılacaktır. (1513)

Saçınız dökülüyorsa, başınızda kepek varsa?

MAJİK SAÇ EKİSİRİ

Kullanınız. Tesirini derhal görürsünüz.

Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğinden:

Çam ve Köknar ağaçlarının kesim nakil ve istif işi

- 1 — Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğine bağlı Keleşe bölge, sınırlı Keleşe ormanının muhtelif maktalarında damgalanan 2902 adede muadil 8461 metre mikâb köknar ve 1164 adede muadil 2289 metre mikâb çam ağaçlarının dipten kesme ve verilecek ölçülere göre tomruk haline ifrağ etmek ve kabuklarını soyarak suretinde depo ihtiyaz edilen ve edilecek olan yerlere nakil ve istif işi 30/10/1943 tarihine kadar yapılacak üzere açık eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Açık eksiltme 30/11/1942 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliği binasında toplanacak olan komisyon huzurunda yapılacaktır.
- 3 — Birinci maddede yazılı şartlar dairesinde işbu emvalin dipten kesme, nakil ve istif işinin beher metre mikâbı (yeddi) liradır.
- 4 — Teminat akçesi % 7.5 hesabı ile 5650 liradır.
- 5 — Bu işe aid açık eksiltme şartnameleri Ankara'da orman umum müdürlüğü ile Zonguldak Orman Çevirge Müdürlüğünde ve Karabük revir âmirliğinde görülebilir.
- 6 — İsteklilerin eksiltme gününde teminat akçeleri birlikte revir âmirliğine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (1455)

Açık eksiltme ilânı

Sümer Bank İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Defferdar Fabrikası Müdürlüğünden:

- 1 — Eksiltmeye konan iş fabrikada yapılacak muvakkat sınırdırma işi için 2647 İra 29 kuruş olup vahidi fiat esasından tasaronlara verilecektir.
- 2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır: A — Eksiltme şartnamesi, B — Mukavele projesi, C — Hususi, fenni şartname, D — Keşif ve metraj cetveli, E — İşleyenler bu evrakı Bakan Şefliğinde görebilirler.
- 3 — Eksiltme 23/11/1942 gününe müsadif Pazartesi günü saat 13 de fabrikada yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için istekli 198 İra 55 kuruş mukaddat teminat verecektir. (1514)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL